

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Data posiedzenia: 1 października 2013 r.

Nr posiedzenia: 77

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący komisji Jerzy Chróścikowski.

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja Ministra Zdrowia na temat stanu prac nad dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów 2001/37/WE – COM(2012) 788.
 2. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat wpływu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady – 2001/37/WE COM(2012) 788 – w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów na sektor tytoniowy w Polsce.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Jerzy Chróścikowski, Piotr Gruszczyński, Andrzej Grzyb, Jan Maria Jackowski, Wiesław Kilian, Andrzej Kobiak, Marek Konopka, Ireneusz Niewiarowski, Grzegorz Wojciechowski, Roman Zaborowski,
 - goście:
 - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
 - podsekretarz stanu Tadeusz Nalewajk,
 - zastępca dyrektora Departamentu Rynków Rolnych Marian Borek,
 - główny specjalista w Departamencie Rynków Rolnych Grażyna Bernatowicz,
 - Ministerstwo Zdrowia:
 - podsekretarz stanu Igor Radziewicz-Winnicki,
 - dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej Marcin Rynkowski,
 - specjalista w Departamencie Zdrowia Publicznego Magdalena Kozłowska,
 - Główny Inspektorat Sanitarny:
 - dyrektor Departamentu Promocji Zdrowia, Biostatystyki i Analiz Joanna Skowron,
 - Ministerstwo Finansów:
 - radca ministra w Departamencie Podatku Akcyzowego i Gier Elżbieta Firląg,
 - koordynator prac wieloosobowego stanowiska pracy

- w Departamencie Podatku Akcyzowego Ewa Żabik,
- Agencja Rynku Rolnego:
 - prezes Radosław Szatkowski,
 - Parlament Europejski:
 - poseł Janusz Wojciechowski,
 - związki rolnicze i branżowe oraz inne instytucje:
 - prezes Związku Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie Maria Bubilek,
 - prezes zarządu Kujawsko-Pomorskiego Zrzeszenia Plantatorów Tytoniu w Melnie Jarosław Kubajek,
 - wiceprezes zarządu Kujawsko-Pomorskiego Zrzeszenia Plantatorów Tytoniu w Melnie Krzysztof Chociaj,
 - członek zarządu Polskiego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego Adam Głąb,
 - prezes Związku Plantatorów Tytoniu w Biłgoraju Edward Komornik,
 - dyrektor biura Polskiego Związku Plantatorów Tytoniu Przemysław Noworyta,
 - dyrektor Polskiej Izby Handlu Maciej Ptaszyński,
 - przewodniczący Rady Nadzorczej Polskiego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego Mariusz Stanek,
 - dyrektor Krajowego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego Magdalena Włodarczyk
 - dyrektor do spraw koordynacji projektu Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji Karol Stec,
 - starszy specjalista w Krajowej Radzie Izb Rolniczych Małgorzata Romantowska.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1 i 2. Informację na temat stanu prac nad dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Igor Radziejewicz-Winnicki. Jak stwierdził, rząd popiera wszelkie działania mające na celu poprawę ochrony zdrowia. Szczególną wagę przywiązuje do zagrożeń dla społeczeństwa i gospodarki, jakie stwarzają choroby odtytoniowe w Polsce i pozostałych państwach członkowskich UE. Rząd nie może jednak zaakceptować ograniczeń w stosowaniu dodatków aromatyzujących, np. mentolowych, oraz rozwiązań normalizujących konstrukcję i wygląd papierosów, które zakazują wprowadzania do obrotu papierosów mentolowych i papierosów typu *slim*. Zdaniem rządu, przeprowadzona przez Komisję Europejską ocena skutków wprowadzenia dyrektywy nie uwzględnia konsekwencji społecznych ani gospodarczych w postaci utraty przychodów, miejsc pracy w rolnictwie, przemyśle i handlu, zagrożeń przemytem i nielegalną produkcją. Ocena skutków regulacji nie bierze pod uwagę głównych aspektów testu konkurencyjności, do którego KE jest zobowiązana, nie przedstawia m.in. konsekwencji propozycji legislacyjnych dla poszczególnych branż i sektorów przemysłu, a także rolnictwa, nie prezentuje skutków proponowanych rozwiązań dla poszczególnych regionów i państw członkowskich. W szczególności ocena skutków dla rolnictwa powinna uwzględniać skalę potrzebnego wsparcia dla restrukturyzacji gospodarstw, zwłaszcza drobnych plantatorów tytoniu, stających przed koniecznością zmiany rodzaju upraw.

Informację na temat wpływu omawianej dyrektywy na sektor tytoniowy w Polsce przedstawiła Bogumiła Kasperowicz, dyrektor Departamentu Rynków Rolnych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przepisy dyrektywy oprócz skutków zdrowotnych będą miały znaczny wpływ na szeroko rozumianą gospodarkę, w tym rolnictwo i handel, a także dochody polskiego budżetu. W zależności od kształtu przyjętych przepisów kompromisowych pod uwagę można brać różne skutki stosowania

projektowanych rozwiązań. Efektem ewentualnego zakazu wprowadzenia do obrotu papierosów mentolowych i papierosów typu *slim* może być znaczny spadek zapotrzebowania na krajowy tytoń. Spadek ten, w opinii organizacji społeczno-zawodowych plantatorów tytoniu, może wynieść nawet 50% dotychczasowej produkcji tego surowca. W związku z tym w regionach, gdzie produkuje się tytoń oraz gdzie zlokalizowane są zakłady pierwszego przetwórstwa i zakłady tytoniowe, może nastąpić spadek poziomu dochodów rodzin rolniczych i wzrost stopy bezrobocia. Na terenach tych bowiem tego typu zakłady są często jedynym pracodawcą. Ponadto rodzaj gleb i wielkość gospodarstw, w których uprawiany jest tytoń, utrudniają wdrożenie alternatywnych sposobów gospodarowania i osiągnięcie przychodów porównywalnych z tymi uzyskiwanymi dzięki uprawie tytoniu. W wypadku wprowadzenia zakazu tylko dla jednego rodzaju papierosów zarówno prognozowane zmniejszenie zapotrzebowania na tytoń, jak i wpływ na skalę bezrobocia osiągną mniejsze rozmiary.

Podczas dyskusji podnoszono, że wprowadzenie zakazu stosowania dodatków przy produkcji wyrobów tytoniowych wpłynie negatywnie na zbyt krajowego tytoniu. Dodatki są bowiem niezbędne w procesie obróbki tytoniu, w szczególności z grupy odmian burley i tytoni ciemnych. Wskazywano, że jeżeli dyrektywa wejdzie w życie, może spowodować bardzo dynamiczny rozwój nielegalnego handlu, przemysł tytoniu. W konsekwencji spadną przychody budżetu państwa z tego tytułu. Ponadto handel legalny gwarantuje sprzedaż tytoniu dobrej jakości.

Odpowiadając na pytania, wiceminister zdrowia Igor Radziewicz-Winnicki podkreślał, że resort nie prowadzi żadnych prac legislacyjnych, mających na celu zmiany w funkcjonowaniu rynku produkcji tytoniu i wyrobów tytoniowych. Podkreślił, że da się zaobserwować zjawiska zagrażające zdrowiu ludności, których wyeliminowanie będzie wymagało zastosowania środków prawnych i administracyjnych. Ponadto poinformował, że rząd od początku prezentuje jednolite stanowisko w sprawie dyrektywy i podejmuje spójne działania.